

Aan de leden van de gemeenteraad

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Noordwijk, 28 november 2023

Postbus 298
2200 AG Noordwijk

T +31 (0)71 36 60 000

Uw kenmerk :
Uw brief van :
Zaaknummer : 422109
Verzenddatum :
Onderwerp : Motie Lid van der Klaauw (PvdI) inzake overlast door plastic
vuilniszakken
Bijlage(n) :

gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl

KvK nummer 73538469
BTW NL8257.92.150.B01
IBAN [REDACTED]
BIC BNGHNL2G

Geachte leden van de gemeenteraad,

Allereerst bedankt dat u de motie vooraf heeft ingediend. In de aanloop van de behandeling van de motie in de raadsvergadering, zenden wij u alvast meer informatie over de achtergronden van het grondstoffenbeleid.

Voorafgaand

In de voorbereiding van het grondstoffenbeleid is gemeten dat het huidige scheidingspercentage van PBD dat behaald wordt door middel van inzameling in de verzamelcontainers slechts 30% bedraagt. Er zit nog circa 25 kg herbruikbaar PBD in het restafval. Om deze hoeveelheden PBD afval uit het restafval te halen is ingezet op inzameling aan huis.

De raad heeft het nieuwe grondstoffenbeleid in april 2020 vastgesteld. De inzameling met zakken maakt onderdeel uit van het nieuwe grondstoffenbeleid. Omdat we met het nieuwe grondstoffenbeleid een gedragsverandering beogen gaat dit gepaard met een periode waarin inwoners moeten wennen aan de nieuwe manier van inzamelen en binnen in hun eigen huishouding hun eigen gedrag aanpassen. In deze periode zien we ook weerstandsgedrag. Dit was voorzien en is duidelijk gecommuniceerd bij de besluitvorming over het grondstoffenplan. Doorgaans duurt deze periode van weerstand ongeveer 9 maanden.

De nieuwe manier van inzamelen moet de tijd krijgen om de standaard manier te worden. Daarom is gepland medio 2024 een evaluatie plaatsvindt van het nieuwe beleid. Er zijn een aantal technische vragen gesteld over de implementatie. Daarom zetten we met dit schrijven nog een keertje alles voor u op een rijtje.

Inwonerraadpleging

Tot nu toe zijn de inwoners drie keer actief geraadpleegd over de invoering van het nieuwe beleid voor PBD zakken. Alle participatie heeft plaatsgevonden via het platform afval loont. Aanvullend zijn voorafgaand aan de inzameling in de startwijken huis aan huis enquêtes uitgedeeld.

1. Voorafgaand aan het grondstoffenbeleid

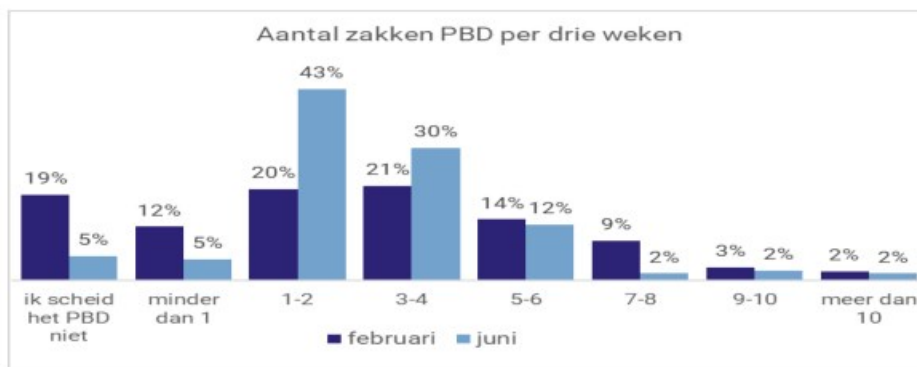
Inwoners reageren wisselend op het idee om verpakkingen van plastic, metaal en drinkpakken aan huis op te halen door middel van zakken. Voorstanders zien deze inzameling aan huis als een extra service, en hebben liever geen extra bak in de tuin. Tegenstanders zijn bang voor een verhoging van de afvalstoffenheffing om deze service te bekostigen of hebben liever meer brengvoorzieningen. Inwoners maken zich zorgen over een toename van zwerfvuil door de wind en meeuwen.

Adviezen

- Communiceer mogelijke oplossingen tegen het wegwaaien van PMD zoals vasthaken aan hekken. Overweeg hiervoor kroonringen aan straatverlichting te bevestigen.
- Communiceer over de kosten om onzekerheid hierover weg te nemen.
- Stel zakken voor PMD gratis beschikbaar.
- Neem onbekendheid over de scheidingsregels weg door een voorlichtingscampagne in te richten als onderdeel van de implementatie van de inzamelingswijziging. Houd hierbij rekening met toeristen en arbeidsmigranten door te werken met afbeeldingen en pictogrammen.

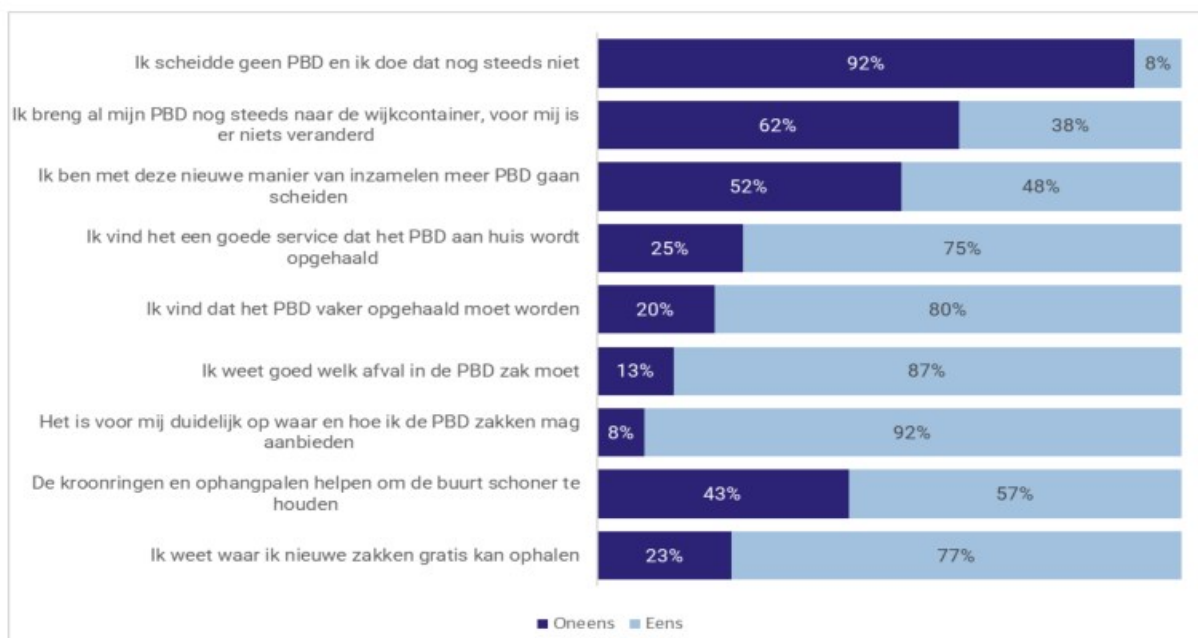
2. Twee onderzoeken in de startwijken; een in februari (voorafgaand) en een in juni (na de eerste maanden)

In de startwijken hebben we de inwoners voorafgaand aan de start en ook na de eerste drie inzamelronden bevraagd. Er hebben 138 inwoners gereageerd bij de 600 woningen die gestart zijn. Dit betekent dat de nauwkeurigheidsmarge van dit onderzoek 6,5 % is. De resultaten kunnen worden samengevoegd in een aantal grafieken:

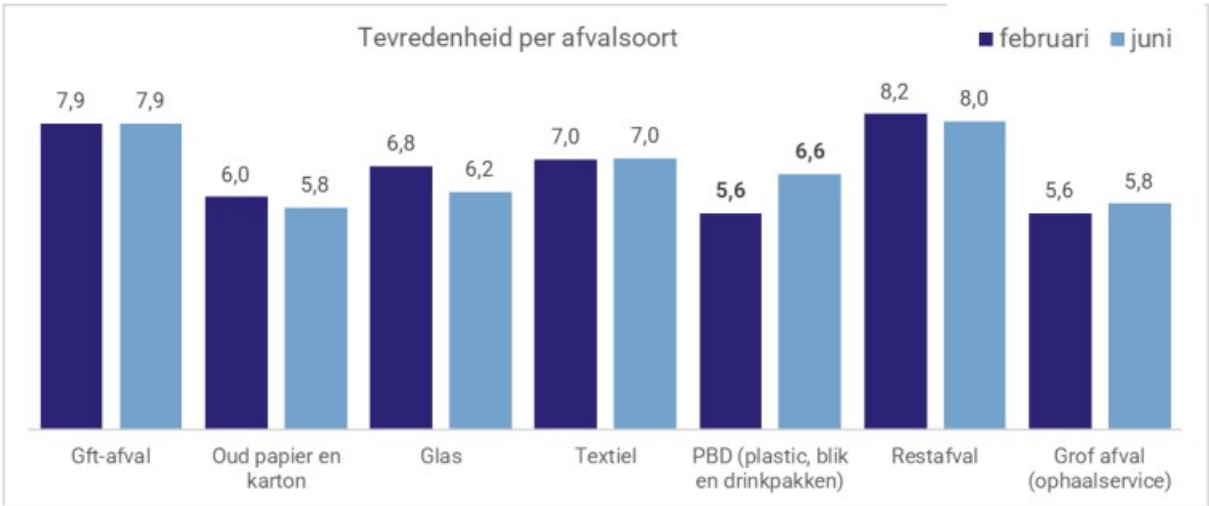
We zien dat de inwoners aangeven dat ze door de nieuwe methode van inzamelen meer PBD zijn gaan scheiden. Het aantal niet-scheiders neemt af van 19% naar 5%.

Verder zien we de volgende antwoorden op de stellingen van juni 2023:

62% heeft zijn aanbiedgedrag veranderd, en 52% van de respondenten geeft aan dat ze door de nieuwe manier van inzamelen meer PBD zijn gaan scheiden. 75% van de respondenten geeft aan dat ze het een goede service vinden, en 57% is van mening dat de kroonringen helpen om de buurt schoner te houden. 80% van de inwoners geeft aan dat zij de inzamelfrequentie liever hoger zouden hebben. Dit is een keuze met financiële consequenties, die wij zullen meenemen in de evaluatie die in 2024 gepland is.

Tot slot hebben we ook gekeken naar de inwonertevredenheid over de afvalinzameling

Hierbij zien we dat de tevredenheid voor de inzameling van PBD met een vol punt gestegen is.

Twee bewonersonderzoeken nog gepland

Begin 2024 en begin 2025 herhalen we het onderzoek dat we in februari 2023 hebben uitgevoerd.

Actualisatie van de vier mogelijkheden voor inzameling PBD

De volgende opties zijn tegen elkaar afgewogen: verzamelcontainers (bestaande situatie), zakken, bakken en nascheiding.

Onderdeel	Verzamelcontainers	Zakken	Minicontainers	Nascheiding
Geschikt voor	Met name mensen in de hoogbouw zonder inpandige opslag	Alle inwoners	Met name voor de inwoners van de laagbouw met een tuin	Met name voor zeer sterk stedelijke gemeenten
Respons	Zeer laag	Hoog	Hoog	nvt
Vervuiling van de grondstofstroom (hier hangt de vergoeding van af)	Hoge vervuiling doordat er bij inwerpen en inzameling niet gecontroleerd kan worden.	Lage vervuiling	Medium vervuiling afhankelijk van flankerend beleid	Nvt; de stroom PBD wordt achteraf (deels) machinaal gescheiden
Opslag in huis	Niet nodig. Afval kan direct worden weggebracht.	In huis, schuur of tuin in zakken	In de schuur of tuin in minicontainers	In de restafval container
Opslag in de openbare ruimte	Door middel van ondergrondse containers. Deze trekken bijplaatsingen aan.	Door middel van zakken aan kroonringen. Dit trekt te vroeg buiten plaatsen aan. Dit trekt meeuwen en andere beesten aan. De zakken zijn extra stevig waardoor deze niet kapot gepikt worden. Als de zakken aan de ringen hangen, kan ook ander	Door middel van minicontainers voor de deur en op verzamelplekken. De bakken blokkeren op de inzamel dag vaak parkeerlocaties, en blijven vaak staan na de inzameling	Door middel van restafvalcontainers aan huis en in de openbare ruimte. Deze verzamelcontainers voor rest zijn de hotspots voor bijplaatsingen in Noordwijk

		ongedierte hier niet bij. Na de inzameling is de straat schoon		
Investeringskosten van de inzamelmiddelen.	Hoog	Laag; er worden geen onomkeerbare investeringen gedaan	Hoog	Hoog
Exploitatielasten van de inzameling, en verwerking	Laag	Laag	Medium	Hoog
Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid	Deze methode zal naar alle verwachting op termijn worden afgeschaft ¹	Voorkeursmethode voor bronscheiding	Alternatief voor bronscheiding	Voorkeursmethode voor sterk stedelijk gebied.
Huidige contract restafval	Bronscheiding is opgenomen als de standaard in het nieuwe contract (2023). Het nieuwe contract voor restafval is financieel zeer gunstig en heeft een looptijd van 4 jaar met 2 x een verlengingsmogelijkheid van elk 2 jaar.			Niet als eis opgenomen in het nieuwe contract.
Huidige op en overslag	Er is momenteel alleen een opslagmogelijkheid voor brongescheiden restafval op het VAB terrein			Bij de nieuwbouw wordt gekeken naar de mogelijkheden van zowel bron- als nagescheiden restafval

Flankerend beleid

Een goed flankerend beleid betreft niet alleen handhaving. Op dit moment wordt een volledig flankerend beleid vormgegeven rondom de nieuwe inzameling. Dit betreft

1. Een communicatiecampagne rondom de nieuwe inzameling (deels al begonnen)
2. Afvalcoaching en uitleg voor mensen met vragen en klachten
3. Aanpassingen op locaties waar de kroonringen of de aanbodplekken voor problemen zorgen
4. Stickercampagne voor mensen die de zak te vroeg buitenhangen
5. De mogelijkheid op scholen en verenigingen EN het MKB om hun PD gratis in te leveren bij hun inzamelaar. <https://www.afvalgoedgeregeld.nl/> (initiatief van de verpakkingindustrie)
6. Handhaving bij notoire overtredingen die herleidbaar zijn.

¹ Op het dossier verpakkingen wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn om te harmoniseren op de manieren waarop PBD kan worden ingezameld. Het Afvalfonds Verpakkingen (het Fonds dat namens de verpakkingindustrie met de overheid aan tafel zit voor het vormgeven van de verantwoordelijkheid, en tevens verantwoordelijk is voor het uitbetalen van de vergoedingen aan de gemeenten) zet hierom in op standaardisatie/ uniformering van de inzamelmethoden. De drie methoden van zakken en bakken aan huis en de methode van nascheiding in zeer sterk stedelijk gebied worden alle drie gezien als best practice. De methode van bakken in de openbare ruimte (Noordwijk oud) zal naar verwachting op termijn worden afgeschaft: <https://www.afvalfondsverpakkingen.nl/nl/actueel/persbericht-reactie-uitbreiding-upv-nodig-op-weg-naar-een-echt-circulaire-economie>

De handhaving op dumpingen en bijplaatsingen (waaronder te vroeg buitenhangen) is afhankelijk van de herleidbaarheid van de dader. Doorgaans wordt met communicatie en coaching meer effect gehaald dan met handhaving.

Hoogachtend,

T.C.W.M. Alkemade (Theo) Alkemade
Wethouder